

gemeente
SCHIERMONNIKOOG

Aan: De gemeenteraad

Afzender: Het college van B&W

Datum: 31 maart 2026

Onderwerp: btw-compensatie bij Buitenkans

INLEIDING

In de gemeenteraad van 20 januari 2026 bent u door de portefeuillehouder geïnformeerd dat er rondom de btw-compensatie een vraagstuk speelt bij Buitenkans. We hadden toen recent ontdekt dat de regels rond de btw-compensatie complexer zijn dan eerder gedacht. Het blijkt om heel specifieke materie te gaan. Waar we in de zomer van 2024 dachten een voorzichtige inschatting te hebben gedaan van btw-compensatiemogelijkheden, blijkt dit nu toch anders te zijn. Deze eerste inschatting van te compenseren btw is te hoog geweest. We hebben een extern gespecialiseerd bureau voor overheidsfiscaliteit (Fiscaliade) gevraagd om ons te adviseren om beter inzicht te krijgen op de omvang van dit vraagstuk. Ook de regiokassier is bij dit traject betrokken.

In deze raadsbrief informeren we u over de stand van zaken zoals toegezegd.

KORTE SAMENVATTING

Fiscaliade heeft een inschatting gemaakt op de informatie rond de projecten zoals die nu – maart 2026 – beschikbaar is. Er blijkt een verschil van € 813.772 minder compensabele btw tussen de inschatting van juni 2024 en die van maart 2026. Een groot deel van dit verschil kunnen we oplossen doordat het Rijk akkoord is met het verrekenen hiervan met het nog door het Rijk af te storten resterende deel in het btw-compensatiefonds. Er blijft dan nog wel een verschil over van € 71.942. Wij verwachten dit resterende verschil te kunnen oplossen in de verdere uitvoering van de projecten. Hierbij kan de inschatting van de compensabele btw nog kan veranderen. De inschatting gemaakt in maart 2026 is zo voorzichtig mogelijk geraamd.

NADERE TOELICHTING

Hoe zit het met de financiële stromen rondom Buitenkans?

Ministerie Klimaat Groene Groei
Klimaatfonds

BTW compensatiefonds

Regiokassier
Gebiedsinvesteringen Noord-Nederland

Het ministerie van Klimaat en Groene Groei maakt ons budget over aan de regiokassier: de provincie Groningen, op basis van de beschikking SPUK 'Gebiedsinvesteringen net op zee' van 18 december 2024. Dit is het totaalbedrag minus de afdracht aan het btw-compensatiefonds. Over de totaalbijdrage van het Rijk moest in 2024 aangegeven worden welk bedrag btw compensabel is en dat bedrag stort het Rijk af in het btw-compensatiefonds. Onder voorwaarden kan de gemeente dit geld opvragen.

Afgesproken is dat wij per saldo ontvangen:

- € 10 miljoen voor projecten: van de regiokassier € 9.132.231 en via het btw-compensatiefonds € 867.769.
- € 1.101.372 ondersteuningsbudget: van de regiokassier € 910.225 en via het btw-compensatiefonds € 191.147.

Wat is de nu inschatting van de compensabele btw?

Fiscalide heeft de verschillende Buitenkansprojecten geanalyseerd op basis van de informatie die er nu – maart 2026 – is en een eerste inschatting gemaakt van het bedrag aan compensabele btw binnen de projecten. Onderstaande tabel is daar een samenvatting van.

Buitenkansproject	Totaal bijdrage incl. btw	Inschatting compensabele btw	Toelichting
Zorg op het eiland	€ 4.000.000	€ 11.734	Realisatie van een zorgcomplex/huurwoningen is niet compensabel. Voorbereidingskosten tot raadsbesluit wel.
Duurzame en betaalbare woningen	€ 1.500.000	€ -	Op dit moment nog te veel onduidelijkheden voor een goede inschatting, zekerheidshalve ingeschat als niet compensabel.
Toekomstbestendige maatschappelijke gebouwen	€ 2.000.000	€ 79.230	Deel subsidie, deel niet compensabel, deel mengpercentage afhankelijk van de gebruikers en activiteiten.
Tijdelijk onderdak seizoenspersoneel	€ 750.000	€ 26.033	Grotendeel subsidie. Voorbereidingskosten wel compensabel.
Ontwikkeling Gouden Driehoek	€ 450.000	€ -	Subsidie. Niet compensabel.
Nieuwe Route: eilanders aan zet	€ 1.300.000	€ -	Subsidie. Niet compensabel.
Totaal	€ 10.000.000	€ 116.997	
Vorbereidingskosten	Totaal bijdrage incl. btw	Inschatting compensabele btw	Toelichting
Diverse ondersteuningskosten zoals projectregie, communicatie en participatie, juridisch	€ 801.372	€ 128.147	Vorbereidingskosten zijn compensabel.
Interne uren	€ 300.000	€ -	Er is geen sprake van btw bij interne uren. Niet compensabel.
Totaal	€ 1.101.372	€ 128.147	

Het blijkt dat er minder compensabele btw is dan eerder was ingeschat. Dit is merendeels te verklaren doordat de btw op investeringskosten van het zorgcomplex en huurwoningen niet compensabel is. Alle activiteiten met zorg en particuliere verhuur als eindactiviteit zijn in beginsel niet compensabel voor de btw. Bij een bijdrage van € 4 miljoen is dat een substantieel deel. Ook geldt voor maatschappelijke gebouwen die eigendom zijn van de gemeente, dat kosten voor deze gebouwen voor het merendeel niet of maar deels compensabel zijn afhankelijk van de gebruikers en de activiteiten die plaatsvinden.

De eerste inschatting was gebaseerd op de aanname dat alle gemeentelijke projecten 21% compensabele btw bevatten. We hadden toen nog geen keuze gemaakt in de projecten. We zijn destijds uitgegaan van een verdeling van € 5 miljoen subsidies en € 5 miljoen gemeentelijke projecten. Zo kwamen we op de eerste inschatting van € 867.769 voor de Buitenkansprojecten. Een vergelijkbare inschatting is gemaakt voor de ondersteuningskosten: 21% btw voor dit budget geeft € 191.147 compensabele btw.

De vergelijking

Eerste inschatting compensabele btw tbv afdracht rijk		
Projecten	€	867.769
Ondersteuningsbudget	€	191.147
	€	1.058.916
Inschatting compensabele btw door Fiscaliade		
Projecten	€	116.997
Ondersteuningsbudget	€	128.147
	€	245.144
Te verrekenen verschil	€	-813.772

Wanneer je de inschattingen van juni 2024 en maart 2026 naast elkaar legt dan komt daar een verschil uit van **€ 813.772**. Er is in de laatste berekening minder compensabele btw.

Hoe gaan we nu om met dit vraagstuk?

Op dit moment is door het Rijk nog niet de laatste afdracht aan het btw-compensatiefonds gedaan voor de Eemshaven regio, waar wij onder vallen. Het nog door het Rijk af te storten resterende deel aan het btw-compensatiefonds voor de Eemshaven regio is in totaal **€ 741.830**. Het verschil dat we nu hebben berekend voor de voor Schiermonnikoog compensabele btw, is meer dan het nog door het Rijk af te storten bedrag.

Wij hebben het Rijk het verzoek gedaan om het laatste af te storten bedrag aan het btw-compensatiefonds op € 0,- te zetten en in plaats daarvan het bedrag van € 741.830 over te maken aan de regiokassier van de Eemshavenregio. Het Rijk heeft hier positief op gereageerd.

Concreet betekent dit dat wij een nieuwe beschikking ontvangen van de regiokassier en het resterende bedrag dan via de regiokassier ontvangen in plaats van via het btw-compensatiefonds.

Er resteert dan nog een verschil van **€ 71.942**. Wij verwachten het resterende verschil te kunnen oplossen bij de uitvoering van de projecten en in het bijzonder bij het Buitenkansproject Duurzaam en betaalbaar wonen. Bij de huidige inschatting van de compensabele btw is deze voor nu op € 0 gezet vanwege de onzekerheid die er nog is waar de Buitenkansbijdrage precies voor wordt ingezet bij dit project. We zien echter wel mogelijkheden voor btw-compensatie als deze genoemde activiteiten doorgaan.

TOT SLOT

Dit btw-compensatievraagstuk heeft geen effect op de al verstrekte subsidies zoals voor de nieuwe-route-projecten of de subsidies voor de verduurzaming van maatschappelijke gebouwen van derden. Bij subsidies is geen sprake van compensabele btw.

Voor de meeste Buitenkansprojecten geldt dat de komende periode nog keuzes moeten worden gemaakt die de werkzaamheden en kosten concreter maken. We hebben afgesproken op die momenten te controleren wat de fiscale gevolgen zijn zodat we dit btw-vraagstuk goed blijven volgen. Fiscaliade helpt ons daarbij.

We hebben daardoor er vertrouwen in dat we ook het laatste verschil bij dit btw-compensatievraagstuk kunnen oplossen.